

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง กฎหมายสำคัญที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเร่งรัดปรับปรุงหรือยกร่างกฎหมายขึ้นใหม่
(ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ...) พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๐๑
ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ตช ๐๐๐๗.๓๓/๒๖๙๖
ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑
- (๒) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทาง
กลับประเทศอันเป็นภูมิสำเนาได้ พ.ศ.
- (๓) ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามา
ในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิสำเนาได้ พ.ศ.
ที่ตรวจพิจารณาแล้ว และแผ่นบันทึกข้อมูล จำนวน ๑ แผ่น
- (๔) สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๐๐๒/๑๖๓๑
ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒
- (๕) สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๔.๒/๒๐๑๓๘
ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
- (๖) สำเนาหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ นร ๐๘๐๘/๙๓๒๑
ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
- (๗) สำเนาหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๐๗.๓๓/๓๔๘๕
ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒
- (๘) สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๐๗(พก)/๑๔๔๑๑
ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงควาว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม
๒๕๖๐ ลงมติเห็นชอบในหลักการให้มีระบบคัดกรองคนเข้าเมืองผิดกฎหมายตามผลการพิจารณา
ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) โดยใช้แนวทางในการออกระเบียบ และมอบให้สำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในเรื่องนี้ และให้รับร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการบริหารจัดการคนเข้าเมืองผิดกฎหมายและผู้ลี้ภัย พ.ศ. ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวง การต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงาน อัยการสูงสุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

ต่อมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ้งผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว พร้อมทั้งได้ส่งร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการคัดกรองและคุ้มครองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับ ประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย ดังมีรายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑)

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้ตรวจพิจารณาร่างระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีดังกล่าวเสร็จแล้ว มีการแก้ไขชื่อและเนื้อหาของร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒) และ (๓) โดยกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวง มหาดไทย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด ได้มีหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีนี้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๔) ถึง (๘) โดยกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติได้มีข้อสังเกตตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๔) (๕) และ (๖) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาได้พิจารณาข้อสังเกตดังกล่าวโดยประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็น ในแต่ละประเด็น ดังนี้

๑. กระทรวงการต่างประเทศมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีฯ เพื่อให้เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรคำนึงถึงและพิจารณาควบคู่กันไประหว่างการจัดตั้งระบบคัดกรอง ได้แก่ (๑) กรอบเวลาที่ชัดเจน สำหรับการดำเนินการและการพิจารณาสถานะคนต่างด้าวที่เข้าชายในแต่ละขั้นตอน (๒) งบประมาณ และบุคลากรที่เพียงพอสำหรับการรองรับการปฏิบัติงาน และ (๓) การถ่ายโอนงานจากสำนักงาน ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees - UNHCR) ประจำประเทศไทยที่อาจใช้เวลาพอสมควรในช่วงเปลี่ยนผ่าน รวมทั้งลักษณะความร่วมมือ กับ UNHCR ประเทศที่สนใจและภาคประชาสังคม ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม และ การนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ไปปฏิบัติใช้ในระยะยาวต่อไป ซึ่งสำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า เป็นข้อสังเกตในเรื่องทางปฏิบัติ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในเรื่องนี้สามารถ รับไปพิจารณาได้ ดังนั้น สำนักงานฯ จึงไม่ได้แก้ไขร่างฯ ตามข้อสังเกตนี้

๒. กระทรวงมหาดไทยมีข้อสังเกตเรื่องการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการว่าควรพิจารณา จากข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยจำนวน ๑ คน ซึ่งจากการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมเห็นควรให้คงตามร่างเดิมเพื่อให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาคัดกรอง ผู้ได้รับการคุ้มครองตามร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ จะรับไปดำเนินการในทางปฏิบัติ โดยจะแต่งตั้งผู้แทนกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยไม่ขัดข้อง สำนักงานฯ จึงไม่ได้แก้ไขร่างฯ ตามข้อสังเกตนี้

๓. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) มีข้อสังเกตว่า การจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure – SOP) ภายใต้ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ในระยะต่อไป ควรระบุให้ชัดเจนเกี่ยวกับผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาความมั่นคงเฉพาะ ซึ่งปัจจุบันสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการกำหนดและเสนอแนะนโยบาย รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาเป็นการเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา ชาวโรฮีนจา อุยกูร์ และเกาหลีเหนือ รวมถึงผู้โยกย้ายถิ่นฐานกลุ่มอื่น ๆ ที่อาจมีขึ้นในลักษณะเดียวกัน ซึ่งมีปัญหาความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ หรือส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างรุนแรง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือสับสน ทั้งในเชิงบทบาทหน้าที่ กรอบแนวทางการดำเนินงานและกลุ่มเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจากการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมเห็นว่าการดำเนินการกับกลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองที่มีปัญหาความมั่นคงเฉพาะ เป็นเรื่องในทางนโยบาย โดยหากมีแนวทางการแก้ไขปัญหาเป็นการเฉพาะที่ไม่เป็นไปตามร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ คณะกรรมการพิจารณาคัดกรองผู้ได้รับการคุ้มครองสามารถพิจารณากำหนดขอบเขตของ “ผู้ได้รับการคุ้มครอง” ตามบทนิยามที่กำหนดไว้ในร่างข้อ ๓ ไม่ให้รวมถึงกลุ่มบุคคลดังกล่าวได้ ซึ่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้รับข้อสังเกตดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ภายหลังจากที่ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ มีผลใช้บังคับแล้ว นอกจากนี้ โดยที่ผู้แทน สมช. เป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการพิจารณาคัดกรองผู้ได้รับการคุ้มครองด้วย ย่อมสามารถหยิบยกประเด็นข้อห่วงกังวลดังกล่าวเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาได้ ซึ่ง สมช. ไม่ขัดข้องสำนักงานฯ จึงไม่ได้แก้ไขร่างฯ ตามข้อสังเกตนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางษ์สวาท

(นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๙๐๐-๙ ต่อ ๒๒๐๖ (นายภควัฒา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๕๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th